

Slovo ředitele státního podniku | DIAMO2023 | Ředitel o. z. PKÚ představuje nový závod | Kompletace geologických dat pro účely průzkumu ve Zlatých Horách | Závod ODRA si připomíná 20. výročí vzniku | První rok odštěpného závodu DARKOV

Slovo ředitele státního podniku

Ing. Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku DIAMO

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych Vás nejprve v novém roce srdečně pozdravil a popřál Vám mnoho zdraví, štěstí a úspěchů v pracovním i osobním životě. Vstupujeme do roku, kdy si připomínáme dvacáté výročí vzniku odštěpného závodu ODRA, máme za sebou první rok od převzetí utlumovaných dolů OKD a současně vítáme do svého kolektivu nové kolegy z bývalého státního podniku Palivový kombinát Ústí (PKÚ). Vstupujeme však i do roku, který přináší bezprecedentní situaci na energetickém trhu, ale i na trhu s ostatními komoditami, které významně ovlivňují naši činnost, stejně tak jako přetrvávající vlny Covidu. Současně však nový rok přináší i řadu výzev ať už v oblasti transformace uhelných regionů, již je dnes DIAMO důležitou součástí, při uplatňování obnovitelných zdrojů v rámci našich provozů nebo například v oblasti strategických surovin.

Na úvod bych se rád již tradičně nejprve pozastavil u roku právě minulého. Nemohu však začít ničím jiným než převzetím utlumovaných dolů v oblasti Karviné. Rozhodnutí vlády pověřit zajištěním útlumu odstavených dolů v karvinské dílčí pánvi státní podnik DIAMO bezpochyby odráželo úspěšné počinání našeho podniku v Ostravě a části Karvinska. Pevně věřím, že navážeme na úspěšné projekty jako např. transformaci areálu Dolu J. Šverma, P. Bezruč a dalších nebo na přípravu úspěšné průmyslové zóny v areálu bývalého Dolu František. Díky velkému úsilí všech zaměstnanců státního podniku DIAMO i zaměstnanců společnosti OKD se podařilo v rekordně krátké době bez jakýchkoli významných problémů zajistit bezpečný převod dolů do správy státního podniku, vypořádání závazků, stejně tak jako dokončení propouštění téměř 1 800 zaměstnanců. **Ve výsledku se pak**

státní podnik rozrostl o nový závod DARKOV a 700 nových kolegů, kteří budou nadále zajišťovat sanace, rekultivace a likvidace těžebních kapacit na převzatých lokalitách. I přes řadu problémů se daří postupně v novém odštěpném závodu nastavovat všechny důležité procesy, i když vzhledem k rozsahu činností to ještě nějakou dobu potrvá. Byla a stále ještě je zpracovávána řada studií potenciálu využití jednotlivých areálů, využití důlního plynu nebo např. využití energie důlních vod. To vše při současné spolupráci s Moravskoslezským krajem a obcemi nad přípravou transformace areálů k nové bezuhelné budoucnosti regionu. A není to jednoduchý úkol. Je potřeba ve velmi krátké době jednotlivé areály připravit tak, aby bylo možné realizovat nové projekty financované z prostředků fondu spravedlivé transformace.

Náročnost tohoto i dalších úkolů prakticky po celý rok významně zvyšovaly i jednotlivé vlny covidové pandemie. **Jsem velmi rád, že jsme dopady pandemie v minulém roce dobře zvládli.** Na žádném provozu nedošlo k zásadnímu omezení, velmi dobře jsme zvládli a i nyní zvládáme testování, přičemž proočkovanost v podniku překračuje republikový průměr a jistě ještě poroste. Jsem za to velmi rád, protože bez osobní odpovědnosti a vzájemného respektu bychom misi našeho podniku plnili mnohem obtížněji.

V návaznosti na ukončení těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky v roce 2016 jsme v uplynulém roce zahájili práce na legislativní a projektové přípravě likvidace chemické úpravny uranové rudy posuzováním vlivu na životní prostředí v rámci zjišťovacího řízení. Velmi významný objem prací jsme provedli v podzemí dolu při budování druhé etapy Podzemního výzkumného pracoviště Bukov pro Správu úložiště radioaktivních odpadů. **Zaměstnanci odštěpného závodu GEAM vyrazili nové chodby a komory pro další etapu experimentů, které přinesou významné poznatky pro budování podzemního úložiště jaderného odpadu.**

V oblasti Příbrami se podařilo zvládnout provoz dekontaminačních stanic, které se potýkaly s nebývalým nárůstem objemu důlních vod k čištění v důsledku vydatných srážek zejména ve druhém a třetím čtvrtletí. Velká pozornost byla věnována i ověřování kvality kameniva uloženého na příbramských odvalech pro potenciální využití ve stavebnictví. Do působnosti příbramského odštěpného závodu SUL patří i sanace výsypky Hájek, kde byla dokončena výstavba unikátního pasivního systému

Kladivová těžní věž Dolu Jeremenko v areálu odštěpného závodu ODRA

čištění drenážních vod od pesticidů Wetland+. Velmi se těším na výsledky zkušební provozu v následujícím roce a věřím, že nová technologie významně přispěje ke zlepšení kvality vod vytékajících z výsypky. Nemohu zapomenout ani na sanaci a rekultivaci odkališť Mydlovary, na níž společně s odštěpným závodem SUL participuje svou technikou i zaměstnanci odštěpný závod GEAM. Postup prací dává předpoklad naplnění závazku státního podniku DIAMO okolním obcím ohledně dokončení sanace do roku 2024.

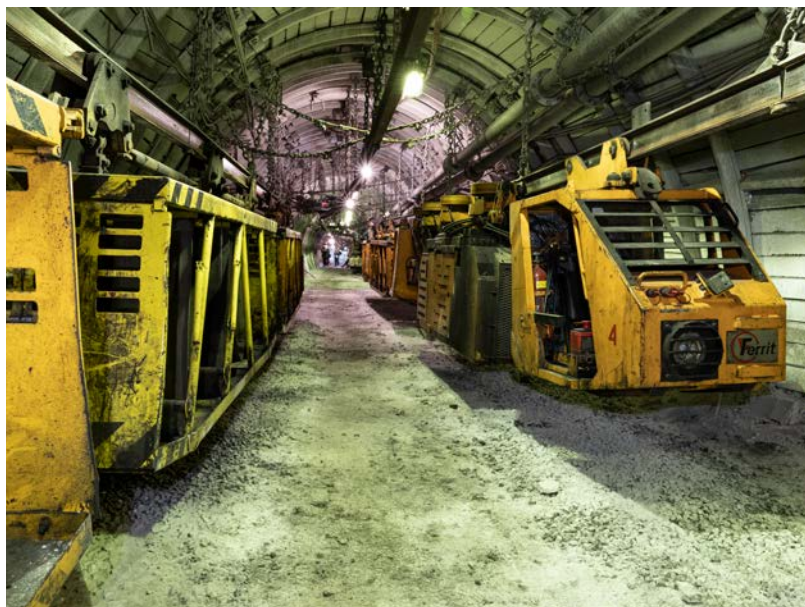
I přes problémy se zajištěním některých provozních vstupů z důvodu nedostatku na trhu se kolegům z odštěpného závodu TÚU podařilo zajistit provoz všech sanačních technologií a vyvést z podzemí úctyhodných 145 tisíc tun kontaminantů. Likvidace rizikových a nepotřebných vrtů překročila plánovaný objem prací. Za zmínku jistě stojí

dokončení nového systému likvidace případných havarijních úniků chlóru ze skladovacích tanků. Nový systém nahradil více než sedmáct let staré ejektory a podstatným způsobem nyní přispívá k posílení bezpečnosti provozu skladu chlóru, bez něhož se sanace následků chemické těžby uranu ve strážské oblasti neobejde. Mimořádnou pozornost jsme v loňském roce věnovali sanaci a rekultivaci heřmanické haldy na Ostravsku. I přes ukončení zpracování hlušiny v homogenizační lince externího subjektu v rámci sanace heřmanické haldy práce na sanaci a rekultivaci velmi intenzivně pokračovaly. V uplynulém roce se podařilo prakticky zcela eliminovat endogenní požár v oblasti východní hráze bývalé nádrže K1, proběhl provozní experiment injektáže cementopopílkové směsi do hořící části odvalu a pokračovaly práce na oddělení hořící hlušiny od dosud nezasaže-

ných částí odvalu. Pro vyhodnocení aktuálního vlivu odvalu na okolí byla zpracována aktualizace analýzy rizik. Ta posoudila vliv odvalu na všechny složky životního prostředí s konstatováním, že odval nepředstavuje významné riziko pro životní prostředí ani obyvatelstvo. **Postup sanace a rekultivace odvalu, který státní podnik aplikuje, byl v průběhu roku prověřen i expertní komisí, která byla ustavena ministrem průmyslu a obchodu.** Ta na základě posouzení všech dostupných údajů, výstupů aktualizované analýzy rizik, výsledků monitoringu i na základě výsledků vlastních rozborů konstatovala, že DIAMO postupuje při sanaci odvalu správně. Současně komise doporučila k realizaci některá vylepšení. Vedle sanace heřmanické haldy, pokračoval závod ODRA např. i v zajišťování ochrany povrchu před výstupy metanu. V rámci této činnosti odštěpný závod vybudoval akreditovanou atmogeochemickou laboratoř pro měření výstupů metanu nebo převzal do své správy protimetanová opatření realizovaná v oblasti Orlové. Kromě toho začala realizace rozsáhlého projektu, na jehož konci bude v roce 2024 studie, která bude definovat úroveň bezpečného samovolného zatopení dolového pole v ostravsko-karvinské oblasti. Jedná se o velmi složitý komplex prací zejména na dílčích studiích, monitoringu a hydrogeologickém modelu včetně rešerše zahraničních zkušeností z obdobných lokalit.

Rok 2021 byl zlomový i pro nejmenší z odštěpných závodů – HBZS. Nebylo jednoduché při zachování jeho akceschopnosti (při realizaci téměř 200 výjezdů

pokračování na straně 2

Seřadiště závěsných souprav v utlumovaném Dolu ČSA, odštěpný závod DARKOV

DIAMO2023 Pracovat na dosažení naší vize je velmi důležité pro další rozvoj státního podniku

Vážené kolegyně, vážení kolegové, v listopadovém čísle občasníku jsem stručně shrnul první rok podniku s novou vizí, kterou jsme nazvali **DIAMO2023**. Byl to můj pohled na kroky, které jsme udělali v komunikaci vize i v jejím postupném naplňování. Zmínil jsem řadu prvních úspěchů, ale i oblasti, kde se nám zatím příliš nedaří. V závěru svého hodnocení jsem uvedl, že podrobnější hodnocení provedeme s vedením všech závodů, abychom mohli lépe zacílit naše snažení v dalším roce.

Protože epidemie opět značně omezila možnost setkávat se, museli jsme hledat jiné cesty, jak se společně nad vizí a jejím naplňováním zamyslet. Jako velký pomocník se ukázal internetový nástroj Survio, který umožňuje tvorbu online dotazníků či anket. Využili jsme tento nástroj a s kolegy z podpůrného týmu, který jsem vytvořil pro posílení komunikace vize a strategie, jsme připravili obsáhlou anketu. Zapojili jsme všechny členy managementu závodů i ředitelství a získali jsme tak velmi dobrou představu o jejich vnímání vize, prioritách a námětech pro další období. Naše zkušenost byla natolik dobrá, že uvažujeme o převedení ankety spokojenosti zaměstnanců do tohoto prostředí.

Výsledky ankety jsme následně podrobili detailní a dlouhé diskusi, z důvodu sílící pandemie již jen v kolektivu ředitelů. Anketa potvrdila jednoznačnou shodu vedení zá-

vodů i státního podniku nad stávajícím zněním vize i její realitou, to vše při vědomí, že její naplnění je pro nás velkou výzvou. Mezi zásadní překážky v naplňování vize byla zařazena stále ještě nedostatečná informovanost o záměrech, velký rozsah navazujících úkolů a časová náročnost.

Podstatná část diskuse byla věnována strategii podniku, která nás má k naplnění vize dovést. Na základě závěrů debaty a v návaznosti na již splněné úkoly jsme provedli aktualizaci strategie. Má dvě klíčové oblasti, a to oblast zahrnující hlavní činnosti související s naplňováním mise, tzn. s plněním úkolů daných státem i rozvojovými aktivitami, a oblast vnitřních procesů a fungování podniku.

Strategie v oblasti hlavních činností bude i nadále zaměřena především na zahlazování následků hornické činnosti na všech lokalitách ve správě státního podniku DIAMO. Nedílnou součástí tohoto procesu je naše významná participace na transformaci uhelných regionů, ať už na severozápadě Čech nebo na severní Moravě. I nadále se bude DIAMO soustředit na zajištění využitelnosti kritických superstrategických surovin Evropské unie a některých dalších surovin. Budeme se věnovat vytvoření kapacity pro uložení nebo zpracování materiálů s obsahem přírodních radionuklidů. V oblasti boje proti suchu připravujeme komplex opatření zajišťujících zdržení vody v krajině i alternativní využití vod, s nimiž v rámci našich činností nakládáme, pokračování v hydričských rekultivacích nebo záměr propojené vodohospodářské soustavy v Ústeckém kraji. V reakci na aktuální energetickou situaci jsme připraveni spolupracovat na projektech týkajících se využití obnovitelných zdrojů energie nebo potenciálu důlních vod. Pozornost bude věnována i využití důlního plynu na Karvinsku. Dobrým východiskem jsou právě zpracovávané studie.

V oblasti zlepšení vnitřních procesů aktualizovaná strategie nyní více upřednostní především zajištění dostatečného počtu kvalifikovaných zaměstnanců, digitalizaci a elektronizaci administrativy podniku s cílem omezit administrativní zátěž zaměstnanců či zjednodušit dokumentaci. Chceme ale také zaměřit větší pozornost na snižování energetické náročnosti našich provozů např. uplatňováním energeticky šetrnějších technologií.

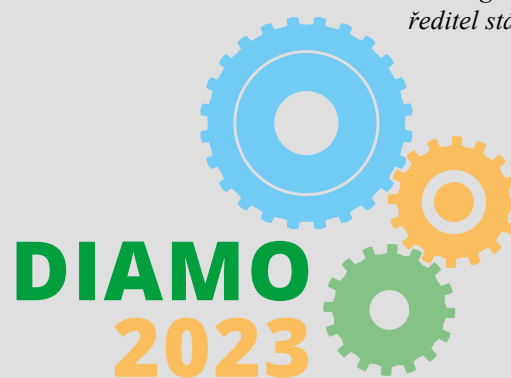
Z dotazníku a diskuse s řediteli jednoznačně vyplynula

i podpora projektovému řízení ve státním podniku. Je však potřeba správně nastavit kompetence a povinnosti projektových manažerů ve vztahu k liniovým vedoucím, nastavit odměňování zaměstnanců, kteří se podílí na realizaci jednotlivých projektů, ale i sjednotit postupy a dokumentaci. Věřím, že tento nástroj nám pomůže odstranit některé problémy, se kterými se setkáváme zejména při realizaci složitějších projektů s účastí zaměstnanců napříč celým podnikem.

Zavedení projektového řízení vytvoří lepší podmínky pro efektivní práci i třem pilotním projektům v oblasti zlepšování vnitřních procesů, které jsou součástí naplňování vize státního podniku. Zatímco projektový tým zabývající se rozvojem IT bude pokračovat v duchu tvořící se koncepce IT infrastruktury v podniku se zohledněním nového závodu PKÚ, tým zabývající se nastavením controllingu se v prvním pololetí zaměří na oblast nakupování a zadávání zakázek. Ve spolupráci s týmem pro personální procesy (HR) bude ve druhém pololetí přenastaven controlling i pro tuto oblast. Velmi se na výsledky práce projektových týmů těším a věřím v jejich velký přínos pro efektivitu státního podniku.

Děkuji všem, kteří se na těchto důležitých aktivitách podílejí. Jsem přesvědčen, že společné úsilí vedení závodů i státního podniku v naplňování vize DIAMO2023 vede ke zlepšení firemní kultury, renomé podniku i k naplňování zásady „3E“, tzn. pracovat účelně, efektivně a hospodárně.

Ing. Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku

Slovo ředitele státního podniku

pokračování ze strany 1

Mokřadní biotop Luční strouhy pod odkalištěm, Stráž pod Ralskem, o. z. TÚÚ

záchranářů) zajistit postupnou implementaci procesů státního podniku. Ta bude pokračovat i v letošním roce. **Významným krokem bylo vypracování koncepce báňské záchranné služby ve státním podniku DIAMO, a to i v návaznosti na koncepci zpracovanou Českým báňským úřadem.** Nová koncepce dává předpoklady pro udržení a zachování know-how báňského záchranářství v České republice i po ukončení těžby uhlí na Karvinsku a v oblasti západních Čech i pro zajištění báňské záchranné služby v případě realizace nových těžebních záměrů v České republice. Nedílnou součástí portfolia činností státního podniku DIAMO je realizace geologických prací s cílem zmapovat potenciál výskytu strategických surovin v České republice, zejména ve

spolupráci s Českou geologickou službou. V roce 2021 byla v návaznosti na společné aktivity obou organizací pro DIAMO stanovena dvě průzkumná území. Významného postupu jsme dosáhli i v případě průzkumu ložiska Zlaté Hory v Jeseníkách. Odštěpný závod GEAM zpřístupnil vstup do štoly a zahájil přípravné práce pro realizaci vrtného průzkumu ložiska a jeho okolí. Ten bude zahájen v prvním čtvrtletí roku 2022.

Závěr roku 2021 byl ve znamení především přípravy na sloučení našeho podniku se státním podnikem PKÚ. I díky velkým zkušenostem z předchozí akvizice utlumovaných dolů OKD proběhly všechny nezbytné právní i praktické kroky dle harmonogramu a k 1. lednu byla fúze úspěšně uzavřena. Státní podnik DIAMO se

tak rozšířil o lokality v Karlovarském a Ústeckém kraji, o lokality na Kladensku, Trutnovsku nebo Hodonínsku. Současně s PKÚ přešly pod DIAMO i dvě závodní báňské záchranné stanice, a to stanice v Libušíně a v Odolově. Počet zaměstnanců státního podniku DIAMO se tak zvýšil na 3 530. Pracovní týmy obou podniků, které s velkým nasazením po několik měsíců připravovaly příchod PKÚ do státního podniku DIAMO, svou práci však ještě nekončí. Příprava na sloučení už v závěru roku plynule přecházela v postupné nastavování procesů PKÚ do režimu státního podniku DIAMO, rozbíhala se školení a řešily se odlišnosti mezi oběma podniky. Věřím, že díky úsilí zaměstnanců obou podniků proběhne spojení rychle a bezproblémově a z hlediska přínosu naplní očekávání zakladatele.

Faktické dokončení procesu spojení státního podniku DIAMO a PKÚ, převzetí utlumovaných dolů OKD i přizpůsobení systému řízení podniku bude v tomto novém roce naším hlavním úkolem. Věřím, že covidová pandemie na ústupu postupně umožní návrat k osobním pracovním kontaktům, bez nichž se dlouhodobě prostě obejít nelze.

Prioritou roku 2022 bude opět dobrá spolupráce se zakladatelem – Ministerstvem průmyslu a obchodu a také s odbory, regionálními subjekty a municipality. Zaměříme se především na likvidaci jam, povrchových objektů a sanace areálů Lazy, ČSA a Frenštát tak, aby tyto areály byly včas připraveny na realizaci transformačních projektů

Moravskoslezského kraje. Likvidační práce budou pokračovat i v areálu Dolu Staříč. Jejich rozsah však bude záviset na rozhodnutí ohledně realizace záměru podzemní výzkumné laboratoře, který připravuje VŠB TU Ostrava. Další prioritní akcí státního podniku DIAMO je geologický průzkum ve Zlatých Horách, kde dokončíme bezpečné zpřístupnění dolu a provedeme vrtný průzkum. Pokračovat budou i výzkumné práce na úpravě zlaté rudy. Díky pořízení vrtné techniky bude injektážními pracemi ve střední části heřmnického odvalu v Ostravě zahájena nejnáročnější etapa sanačních prací na odvalu – rozebírání hořící části odvalu. Vedle realizace výše zmíněných akcí a zahlazování následků hornické činnosti se budeme věnovat i řadě rozvojových projektů ať už v oblasti uplatně-

ní obnovitelných zdrojů energie, využití důlního plynu, optimalizaci sanačních technologií nebo získávání strategických surovin. I v roce 2022 budeme velkou pozornost věnovat vnitřním procesům podniku, zajištění kvalifikovaných zaměstnanců, modernizaci informačních technologií, ale i hledání finančních úspor a příležitostí pro budoucí rozvoj podniku.

Závěrem mi dovoluji, abych všem zaměstnancům státního podniku DIAMO poděkoval za práci, velké úsilí a dosažené výsledky v uplynulém roce. Rád bych při této příležitosti poděkoval také všem úřadům, obcím, firmám i externím spolupracovníkům. Těším se na spolupráci s Vámi v novém roce 2022.

Ing. Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku

Probíhající rekultivace na vzdušném lici odkaliště K I, Dolní Rožinka, o. z. GEAM

Ing. Walter Fiedler
ředitel odštěpného závodu PKÚ

Vážené kolegyně a kolegové, jak jistě víte, od 1. ledna 2022 došlo ke spojení státních podniků DIAMO a Palivový kombinát Ústí.

Náš podnik přichází s mnohaletými zkušenostmi z oblasti zahlazování následků hornické činnosti po těžbě hnědého uhlí, sanaci ropoplynových sond, a především tvorby nové krajiny.

V současné době spravujeme majetek státu na rozloze přes

Ředitel o. z. PKÚ představuje nový závod

82 km² a staráme se o více než 450 staveb. Naši velkou chloubou jsou nová rekultivační jezera Milada a Most, která vznikla po ukončení těžby hnědého uhlí u měst Ústí nad Labem a Most. V současnosti se snažíme o revitalizaci celých území tak, aby krajina opět sloužila člověku k práci, sportovnímu využití i odpočinku.

Zabýváme se také likvidací starých ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu na jižní Moravě. V bývalých těžebních lokalitách sledujeme a řešíme režim nastupování důlních vod. Zodpovědnou práci odvádějí i naši záchranáři na Závodních báňských záchranných stanicích v Odolově u Trutnova a v Libušíně u Kladna, kteří se kromě jiného věnují zahlazování následků hornické činnosti ve starých a opuštěných důlních dílech.

Věřím, že naše zkušenosti a dovednosti budeme moci uplatnit během naší další spolupráce. ■

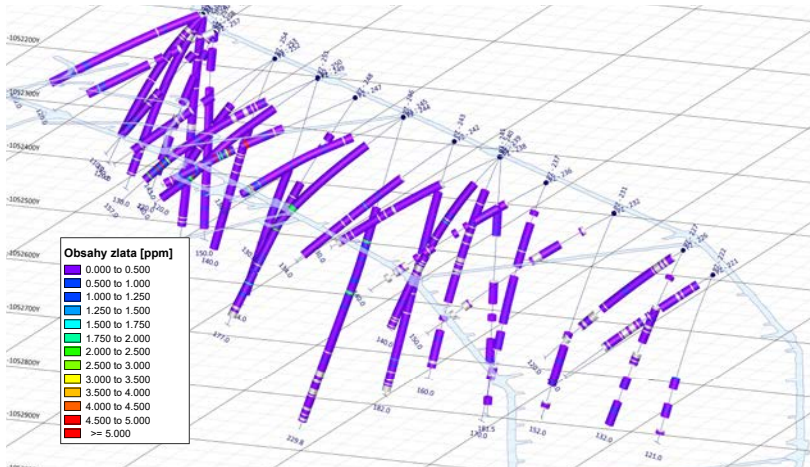
Ing. Walter Fiedler
ředitel odštěpného závodu PKÚ

Oblíbená rekreační oblast jezero Milada v zimním období

Kompletace geologických dat pro účely průzkumu ve Zlatých Horách

Aktuálně probíhající průzkum ložiska Zlaté Hory – západ, kromě příprav pro realizaci technických prací (zejména podzemních vrtů), spočívá rovněž v přípravě a kompletaci existující geologické dokumentace, která byla pořízena v době průzkumu ložiska v 50. až 80. letech minulého století. Ta je z naprosté většiny dostupná pouze v tištěné podobě, a potřebné údaje je tedy nutno ručně přepsat, což je sice značně časově náročné, nicméně pro správné cílení a následné vyhodnocení průzkumných prací zásadní.

Vrty odvrtané v rámci akce Zlaté Hory – západ – 5. patro z roku 1992

V širším okolí centrální ložiskové oblasti Zlaté Hory – západ se nachází přes tisíc průzkumných vrtů, ke kterým jsou dostupné informace o petrografickém složení zastřešených hornin a obsazích sledovaných kovů (ve většině případů Cu, Pb, Zn, Ag a Au). V současné době je již většina dat digitalizována, přepsána do databáze a probíhá jejich verifikace. Po ukončení průzkumu oblasti Zlaté Hory – západ probíhala na ložisku v letech 1990–1993 těžba zlata, v jejímž rámci byly rovněž realizovány průzkumné vrty v etapě těžebního průzkumu. Tyto vrty budou také do vznikající databáze začleněny.

Jistou komplikací při sestavování databáze představuje postupný vývoj průzkumných a laboratorních metod a názory na genezi ložiska v průběhu několika desítek let trvajícího průzkumu. To se týká obzvláště petrografického popisu hornin, kdy jsou podobné horniny v jedné průzkumné etapě označovány jinak v jiné průzkumné etapě a naopak odlišné horniny označová-

ny stejným petrografickým názvem. Sjednocení označování hornin tak představuje další zdlouhavou, ale nezbytnou činnost, která je při sestavování databáze prováděna.

Získaná data budou použita pro vytvoření trojrozměrného geologického modelu ložiska a pro vizualizaci prostorového rozmístění zájmových kovů (zejména zlata). S postupem realizovaných vrtných prací budou do modelu průběžně přidávána nově získaná data a na základě tohoto zpřesňování modelu budou následující vrty operativně směřovány do nadějných míst tak, aby byl průzkum co nejefektivnější. V současné době je k tomuto účelu využíván specializovaný software australské firmy Micromine. Výsledek výpočtu zásob po ukončení průzkumu bude jedním z klíčových podkladů, na základě kterého se bude rozhodovat o dalších krocích osvojování ložiska. ■

Ing. Bc. Tomáš Žitný
specialista – geolog, ŘSP

Závod ODRA si připomíná 20. výročí vzniku

Odštěpný závod ODRA se stará o areály zavřených černouhelných dolů a další činnosti související s útlumem těžby i ochranou obyvatel už od roku 2002. Od svého vzniku se podílí nejen na zahlazování následků hornické činnosti, ale také na zmírnění sociálních dopadů na život na Ostravsku. 20. výročí závodu ODRA si státní podnik připomíná mimo jiné vydáním výroční publikace, která mapuje hlavní činnosti a projekty odštěpného závodu.

V roce 1994 skončila těžba uhlí v Ostravě a následovaly roky likvidačních prací. Státní podnik DIAMO převzal areály uzavřených dolů a další činnosti v roce 2002, kdy vznikl odštěpný závod ODRA jako nástupnická organizace uzavřených ostravských dolů J. Šverma, Heřmanice, Ostrava a Odra, ke kterým byl organizačně začleněn Důl J. Fučík a připojeny závody František, Paskov a později Barbora z karvinské a jižní části revíru.

„U příležitosti 20. výročí vzniku odštěpného závodu ODRA státního podniku DIAMO jsme se rozhodli připravit tuto publikaci jako připomenutí náročné práce stovek zaměstnanců a společného úsilí ve prospěch regionu, který prochází velkou transformací. Kniha mapuje hlavní činnosti a projekty odštěpného závodu ODRA, ale zabývá se i útlumem hornictví, na který státní podnik navázal,“ píše ve svém úvodním slovu v knize Petr Kříž, ředitel závodu ODRA.

Odštěpný závod ODRA převzal v roce 2002 celkem 647 objektů. Zhruba polovinu postupně zlikvidoval, jednalo se o budovy ve špatném stavu nebo o ně nebyl žádný zájem. Přes tři stovky objektů ale našly nové uplatnění. Některé se staly turistickou atrakcí, většinu však postupně zaplnily nové podnikatelské aktivity. Přes různá specifika a omezení dnes v areálech podniků na 200 firem, které zaměstnávají více než 3 000 lidí. Závod ODRA zároveň pečuje o památkově chráněné objekty, mezi kterými jsou těžní věže i důlní zařízení. Památky postupně opravil, udržuje je a některé pronajímá.

Kromě správy majetku patří mezi hlavní činnosti ostravského závodu čerpání důlních vod.

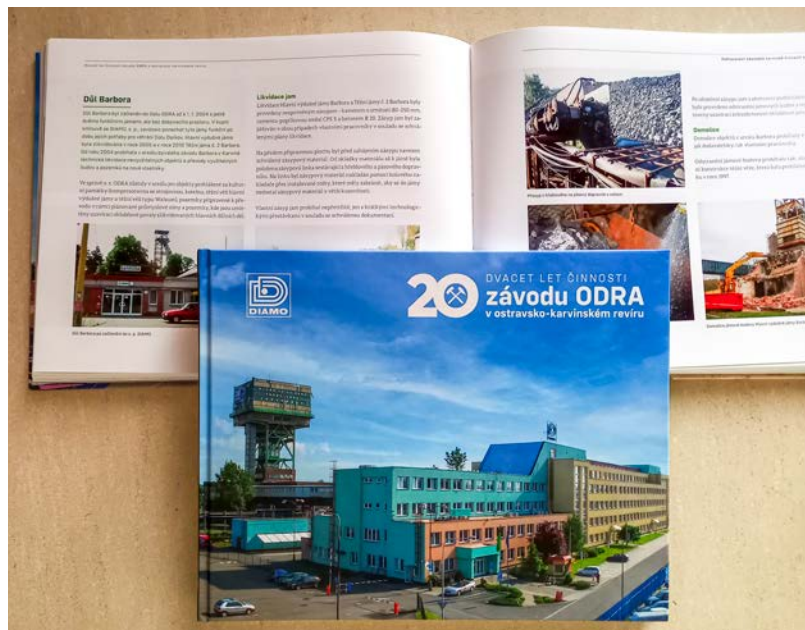
ODRA provozuje systém udržování konstantní hladiny v zatopených dolech. K tomu slouží dvě vodní jámy – na Dole Jeremenko v Ostravě a na Dole Žofie v Orlové. Celkem se tam vyčerpalo už přes 100 milionů krychlových metrů důlních vod. ODRA také chrání ostravsko-karvinskou aglomeraci před ohrožením nekontrolovanými výstupy důlních plynů na povrch. Postupně se vybudoval rozsáhlý systém protimetanových opatření s odplynovacími vrty a systémy pro řízené a cílené odsávání důlních plynů z podzemí, včetně elektronických monitorovacích systémů se snímači pro měření koncentrací důlních plynů a dalších parametrů. Na dispečinku na Dole Jeremenko je napojeno více než pět stovek čidel. Průběžně probíhá i pravidelná kontrola, údržba a monitoring zlikvidovaných hlavních a opuštěných důlních děl.

Dalším důležitým úkolem státního podniku na Ostravsku je za-

hlazování následků po hornické činnosti. Od roku 2002 odštěpný závod ODRA uskutečnil čtyři desítky sanačně-rekultivačních staveb. Mezi největší projekty patří sanace nejrozsáhlejšího ostravského odvalu Heřmanice a sanace ropných lagun po chemičce Ostramo. O těchto a dalších projektech informujeme i na stránkách podnikového občasníku. Pod závod ODRA ještě patří sociální centrum, které vyplácí měsíčně náhrady za ztrátu na výdělků (renty) a zvláštní příspěvek bývalým horníkům. Dále vyplácí sociální dávky ke zmírnění sociálních dopadů útlumu těžby a restrukturalizace OKD.

„Je zřejmé, že 20. výročí naše práce nekončí. Máme před sebou ještě mnoho úkolů, sanačních projektů a dalších činností souvisejících s útlumem těžby a zajištěním bezpečnosti na poddolovaném území. Věřím, že máme kvalitní zázemí i velmi zkušené pracovníky a tudíž máme všechny předpoklady pokračovat v dosavadních a nových aktivitách i v dalším desetiletí,“ dodává Petr Kříž. ■

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Publikace vydaná k výročí závodu ODRA

První rok odštěpného závodu DARKOV

Areál Dolu Darkov

Na počátku bylo rozhodnutí vlády, že útlum dolů na Karvinsku převezme státní podnik DIAMO. Hlavním úkolem bylo a je bezproblémové a bezpečné zajištění a likvidace utlumovaných dolů včetně řešení citlivých personálních a sociálních aspektů. Po roce můžeme konstatovat, že převzetí majetku, služeb, lidí a hlavně velkého množství práce se podařilo.

Prakticky za tři měsíce od rozhodnutí vlády vznikl nový závod, který měl nejprve jen 7 zaměstnanců, prvním byl Josef Lazárek, ředitel nového závodu DARKOV. Následovalo převzetí už utlumených dolů k 1. lednu 2021 a následně k 1. březnu 2021 dvou dalších, kde se ještě v únoru těžilo uhlí.

„Zrod nového závodu byl velmi náročný, museli jsme zkoordinovat mnoho různých procesů, hlavně těch personálních a technických. Začínali jsme od nuly, tvořili jsme nový závod a jeho celou strukturu, bylo potřeba implementovat všechny personální procesy, nastavit IT systém atd. Překlápělo se obrovské množství smluv. Naším cílem bylo připravit vše tak, aby hned v lednu při převodu první části OKD zahrnující hlavně doly Lazy, Paskov a Frenštát proběhlo převzetí plynule a nenastal žádný technický ani bezpečnostní nebo personální problém a mohli jsme pokračovat v dalších krocích,“ vzpomíná Josef Lazárek, ředitel odštěpného závodu DARKOV.

Propouštění

Hned v prvních lednových dnech proběhly propouštěcí pohovory ve spolupráci s OKD, odbory a pracovníky z ředitelství a jiných závodů státního podniku. Pro útlumové práce si DARKOV ponechal zhruba

200 lidí a s 550 zaměstnanci ukončil pracovní poměr, v drtivě většině dohodou. Zároveň už probíhala příprava druhé etapy.

Převod dolů ČSA a Darkov na DIAMO byl složitější, protože oba doly před převzetím ještě těžily a byly úzce propojeny s Dolem ČSM. Řada služeb se řešila společně s OKD a bylo potřeba je dobře nastavit. Těžební společnost specifikovala rozsah majetku k převodu, musela vydefinovat rozhraní mezi částí, která zůstává pod OKD a která přechází pod DIAMO, a také rozdělit zaměstnance na ty, pro které už nebude uplatnění, a ty, kteří zůstanou pro likvidaci dolů, sanaci, rekultivaci apod.

K 1. březnu 2021 přešlo pod závod DARKOV dalších zhruba 500 zaměstnanců potřebných pro útlum a rozběhla se druhá vlna propouštěcích pohovorů. Odešlo téměř 1 250 pracovníků, pracovní poměr ukončili opět většinou dohodou. Díky sociálnímu programu, státnímu příspěvku a dobré informovanosti odcházejících pracovníků propouštěcí proces nevyvolal žádný sociální otřes a neprojevil se ani ve zvýšení nezaměstnanosti.

Nový odštěpný závod

Po druhé vlně převodů má závod DARKOV 700 zaměstnan-

ců, kteří přešli z OKD na DIAMO. Museli se naučit pracovat s novými pravidly a postupy ve státním podniku a zároveň pokračovat ve všech krocích souvisejících s přípravou šachet na likvidační proces.

„Plynule jsme pokračovali v sanačních a likvidačních pracích, v budování izolačních objektů a snižování energetické náročnosti. Pracuje se v podzemí i na povrchu bez přerušení. Vytvořili jsme nový roční projekt a také pětiletý technický a sociální plán likvidace. Velmi si cením kvality, přístupu a obětavosti lidí, kteří často pracovali nad rámec svých povinností i o víkendech. Odvedli kus práce a já osobně si toho velmi vážím. Pomohlo nám i ředitelství státního podniku. Myslím, že jsme zažili něco mimořádného a neopakovatelného. Všem patří za to velké díky,“ uvedl Josef Lazárek.

Doly ČSA a Darkov

Po ukončení těžby v únoru přešly utlumované doly ČSA a Darkov do režimu zajištění. Závod DARKOV provedl podle zpracovaného plánu ekologický výkliz technických zařízení a uzavírání nepotřebných větrných okruhů pro zeštíhlení větrní sítě a údržby obslužných provozů. K tomu samozřejmě dále zajišťuje trvalé větrání dolů, čerpání důlních vod, prohlídky a údržby jam a těžních zařízení.

Na obou dolech byly nejprve uzavřeny výbuchuvzdorně všechny ukončené poruby a vyklizeny všechny upotřebitelné dobývací technologie. Na Dole Darkov proběhla také demontáž pěti pohonů dopravníkového pásu včetně 1 100 m pásové konstrukce a 2 200 m PVC pásu, které budou později použity po repasování na zásyp jámových stvolů nezpevněným zásypovým materiálem.

Důlní pole se postupně uzavírá hrázemi a v současné době se provozuje z původních zhruba 100 km chodeb na každém dole asi 30 km, tedy 60 % je uzavřených. Na Dole ČSA se má stavět celkem 48 uzavíracích hrází, z toho 18 už je postavených. Na Dole Darkov se má vybudovat celkem 72 hrází, z toho 18 už je hotových. Změnám v proudění větrů v podzemí se zároveň musí postupně přizpůsobovat i provoz hlavních ventilátorů na povrchu dolů.

Pracovníci závodu DARKOV (dříve zaměstnanci OKD) kromě stavění hrází a dalších činností zajišťují také degazaci. Na Dole ČSA se odsává cca 24 000 m³ 100% metanu za 24 hodin, na Dole Darkov cca 15 000 m³ 100% metanu za 24 hodin.

Jak práce postupují, je potřeba rovněž průběžně připravovat příslušnou dokumentaci a vyřizovat legislativní náležitosti.

Doly Paskov a Frenštát

Také na dalších převzatých dolech pokračovaly během prvního roku pod státním podnikem přípravy likvidace a v souladu se schválenými plány zajištění dolů se plnily povinnosti související s provozem a bezpečností dolu. Prováděla se údržba movitého a nemovitého majetku, třídění a šrotování nepotřebného mate-

riálu a rozběhly se také demolice nepotřebných a zchátralých objektů. Nepřetržitě probíhá intenzivní degazace celého důlního pole s průměrným denním objemem degazovaného plynu 30 000 m³ 100% metanu. Například na lokalitě Sviadnov pracovníci postavili ohlubený poval na vtažné jámě a provedli vyklizení budov určených k demolici a jejich odpojení od elektřiny a vody. Na lokalitě Staříč byly provedeny dotěšňovací předplavy 7 uzavíracích hrází v dole pro snížení exhalace metanu, proběhlo vyklizení a úprava plochy dřevíště pro uložení zásypového materiálu a v dílně se dokončila kompletace hřeblového dopravníku pro zásyp. Na lokalitě Chlebovice se stavěl ohlubený poval na výdušné jámě, proběhla likvidace jámy zpevněným materiálem a odstavení těžního stroje. V areálu Dolu Frenštát byla provedena částečná příprava plochy pro uložení zásypových hmot a rekonstrukce pojízdného vystrojovacího povalu v jámě č. 5. Postupuje se také v legislativní přípravě, v některých lokalitách je vyřízený odpis zásob, zpracován technický projekt likvidace dolu a podána žádost na jeho schválení na OBÚ. V případě Frenštátu je už technický projekt likvidace dolu báňským úřadem schválen.

Budoucí využití

Závod DARKOV během prvního roku svého fungování mimo jiné začal spolupracovat s MS krajem a jeho společností Moravskoslezské investice a development (MSID) na budoucím využití

Důlní chodba, Důl ČSA

areálů dolů. DIAMO ve spolupráci s MSID zpracovává plány s určením možností využití areálů dolů. Tyto master plány se stanou základem pro přípravu projektů. Cílem spolupráce je k transformaci území přistoupit komplexně a koordinovaně. V návaznosti na memorandum podepsané 15. dubna 2021 na Ministerstvu průmyslu a obchodu zúčastněné strany budou spolupracovat při přípravě konkrétních projektů i při zajišťování finančních prostředků z dotačních programů a hledání potenciálních investorů. Státní podnik spolupracuje i s municipalitami v otázkách sanací a rekultivací i převodů či prodeje majetku.

„Je v našem zájmu, abychom pro areály utlumených dolů našli nové využití. Zvažujeme všechny smysluplné možnosti a ekonomicky přijatelné projekty. Jako reálné se rýsuje například využití důlního plynu pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, v úvahu připadá také výstavba fotovoltaických elektráren. Zvažujeme i využití důlní vody a se zástupci MS kraje diskutujeme možnou výrobu vodíku, ukládání energie v dolech apod. Tady se musí zvážit životaschopnost a udržitelnost projektu a soulad s důlní legislativou. Bez ohledu na projekty budoucího využití, čeká náš závod ještě mnoho let práce,“ uzavírá Josef Lazárek.

Důl Lazy

Důl Lazy obsluhuje už jen zhruba 12 km důlních chodeb a v prvním roce pod hlavičkou DIAMO

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Ředitel státního podniku s ředitelem a náměstkem odštěpného závodu Darkov v podzemí Dolu ČSA, zleva: J. Golasowski, J. Lazárek, L. Kašpar (7. 5. 2021)